

Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom

Fredag den 9 maj 2008

Rapport från SEB:s Företagarpanel:

Svenska småföretagare har svårt att hitta information om EU-beslut som påverkar företag

Kunskapen om politiska beslut inom EU som rör företagande är låg hos svenska småföretag. Få småföretag har egen bevakning och de flesta upplever sig få ytterst lite information från svenska myndigheter. Få småföretag har sökt EU-stöd – men av dem som sökt har majoriteten fått bidrag. Många svenska företag anser att regeringen inte tillräckligt driver de frågor som är viktiga för dem i EU. Detta visar sig i SEB:s senaste företagarpanel där 1 100 små- och medelstora företagare deltog¹.

Viktigaste resultaten:

- Engagemang och kunskap om EU växer med storleken på företaget, vilket är ganska naturligt. Oavsett storlek så anser de flesta att det är svårt att få information om politiska beslut inom EU som kan påverka det egna företaget; bara 11 procent anser det vara lätt, medan 24 procent anser det svårt. Hela 65 procent av de tillfrågade har ingen uppfattning.
- Endast 9 procent av företagen i panelen har någon på företaget som är ansvarig för att bevaka politiska beslut inom EU av betydelse för företaget. Mer vanligt är det bland de större företagen med 50-249 anställda där 16 procent har någon som är ansvarig för bevakning av politiska beslut inom EU.
- 85 procent av samtliga företag bevakar politiska beslut inom EU genom tidningar och TV medan 40 procent av företagen bevakar via Internet. 28 procent av företagen bevakar via branschorganisationer och 18 procent av företagen bevakar via annan intresseorganisation. Endast 10 procent av samtliga företag uppger svenska myndigheter som en kanal för bevakning.
- På frågan om företagen anser att den svenska regeringen "driver de frågor som är viktiga för ditt företag i EU-sammanhang" svarar 26 procent av företagen att de inte anser att de gör det, medan bara 11 procent anser att regeringen driver frågor av vikt för dem. 64 procent har ingen uppfattning, vilket tyder på svårigheter för företagen att avgöra hur och vilka näringslivsfrågor som EU har inflytande över.
- Trots det bedömer över en tredjedel av företagen att EU-lagar står för minst 25 procent av de lagar som påverkar små- och medelstora företag i Sverige. Ju större företaget är, desto större bedömer man EU:s inflytande vara.

¹ För mer information om SEB:s Företagarpanel, se sista sidan.

- Endast femton procent av det totala antalet företag i panelen har sökt EU-stöd. Bland företagen med 50-249 anställda var det dock över hälften av de tillfrågade - hela 54 procent - som har sökt EU-stöd. Av dem som sökt fick 85 procent ansökan beviljad. Bland dem som inte sökt svarade 39 procent att de inte haft behov, 30 procent att det varit för krångligt och 21 procent att de inte fått tillräckligt med information. De öppna svaren i undersökningen visar tydligt på att flera företagare upplever det som krångligt att söka EU-stöd och att de inte vet om det finns relevant EU-stöd för just deras verksamhet.
- Information om olika EU-stöd och fri rörlighet för arbetstagare är det som hamnar högst på listan över vad företagarna skulle vilja veta mer om.

Ingela Hemming, SEB:s företagarekonom, kommenterar resultaten:

– Eftersom hälften av de beslut som berör små- och medelstora företag fattas av något EU-organ är det viktigt att även dessa företag har kännedom om hur de på bästa möjliga sätt kan få information om de beslut som fattas, men också få ökad kunskap om hur de kan påverka EU-beslut som går emot företagarnas intressen.

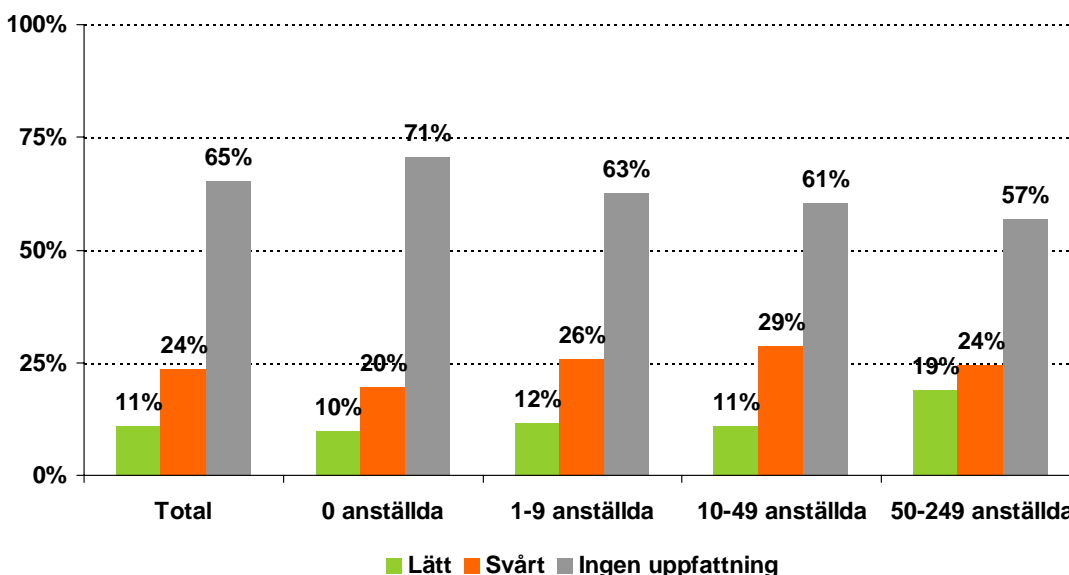
– Det finns också många sorters EU-stöd som riktar sig till små- och medelstora företag, som svenska företagare måste bli bättre på att ta del av. Ett enkelt och kostnadsfritt sätt att göra detta på är att registrera sig på den webbaserade söktjänsten European Grants Advisor på adressen www.eugrantsadvisor.se.

Svenska småföretagare har låg kännedom om EU-beslut

Sverige har nu varit medlem i EU, Europeiska Unionen, i över 13 år. Ändå är det fortfarande många som upplever att EU är främmande och svårgreppbart. För små- och medelstora företag är EU en viktig instans som beslutsfattare. Enligt Näringslivets Regelnämnds regelindikator för 2007 härstammar hälften av alla nya eller förändrade regler som berör företagare från EU. Framför allt domineras områdena miljö, jordbruk och livsmedel av EU-regler. Därför kan det i olika sammanhang vara bra att ha kännedom om dessa beslut, och veta hur man kan gå tillväga för att få mer information eller till och med försöka påverka inriktningen av de beslut som fattas inom EU.

För att få mer information om hur små- och medelstora företag ställer sig till EU i olika sammanhang har vi ställt frågor kring detta i vår Företagarpanel. Det första område som vi ville belysa var hur lätt eller svårt företagarna upplever att det är att få information om politiska beslut inom EU som påverkar företaget. Enligt grafen nedan svarar endast 11 procent att det är lätt att få information om EU-beslut som påverkar företaget, medan 24 procent upplever att det är svårt. Det är en mycket stor andel som saknar uppfattning i frågan – 65 procent. Dessa företagare har troligen inte känt att EU-frågor berört dem i någon större utsträckning eller att det varit för svårt att sätta sig in i EU-frågorna överhuvudtaget. Ju större företagen är desto färre svarar att de inte har någon uppfattning.

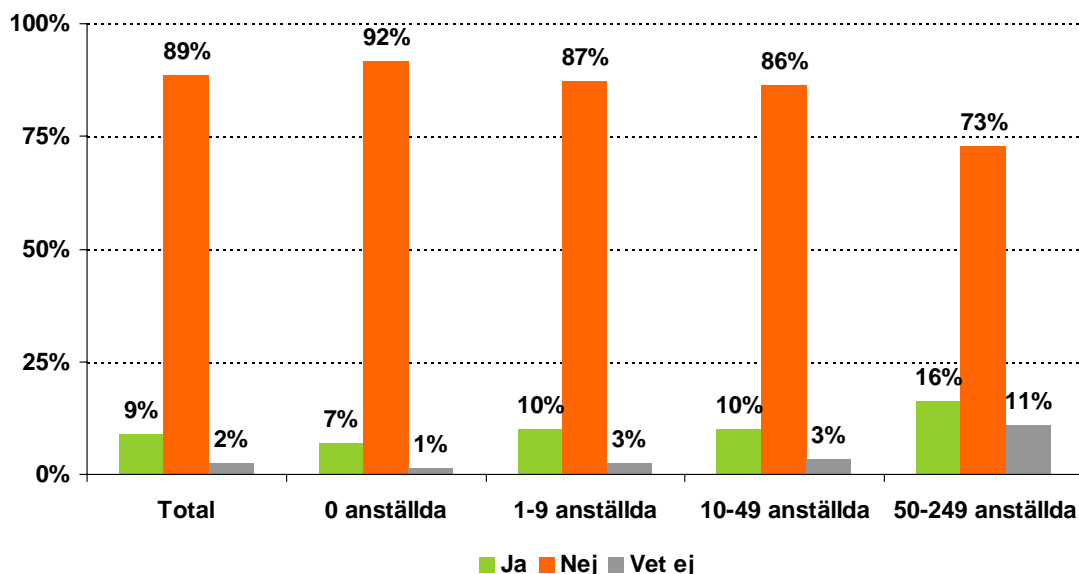
Graf 1: Är det lätt eller svårt att få information om politiska beslut inom EU som påverkar ditt företag? Uppdelat på företagsstorlek

Småföretagare får EU-information via tidningar och TV

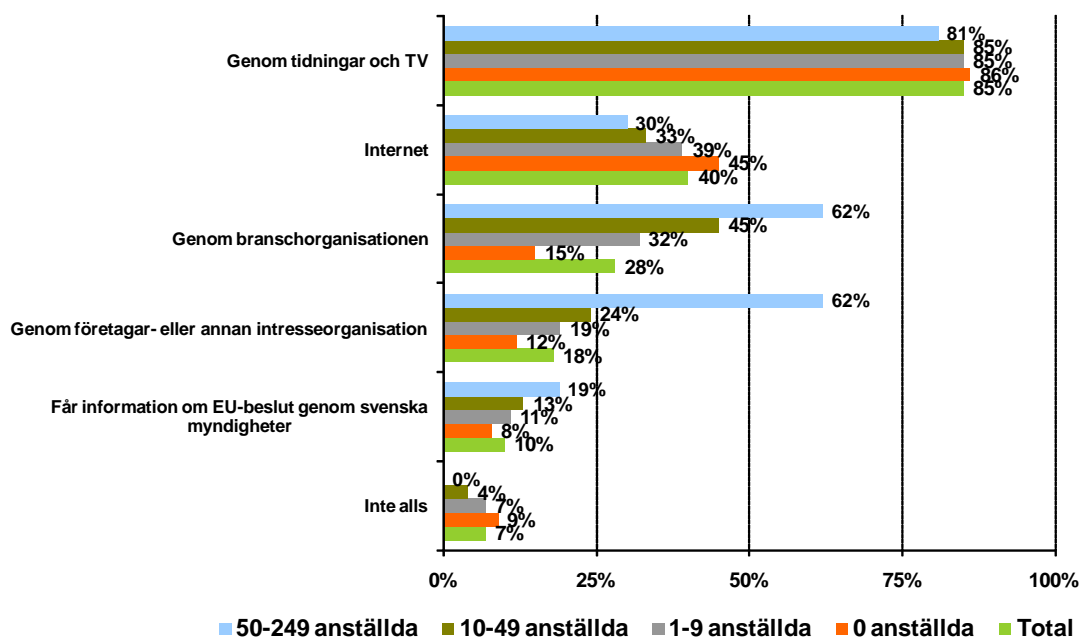
Det är mycket få små- och medelstora företagare som uppger att de har någon person på företaget som är ansvarig för att bevaka politiska beslut inom EU som är relevanta för företaget – endast 9 procent totalt sett. Bland medelstora företag, med mellan 50 och 249 anställda, är det 16 procent som uppger att de har någon ansvarig EU-person på företaget.

Graf 2: Är någon på företaget ansvarig för att bevaka politiska beslut inom EU som är relevanta för företaget? Uppdelat på företagsstorlek

Det sätt som de allra flesta företagare i vår panel har svarat att de använder sig av för att hålla sig informerade om vad som händer inom EU är genom tidningar och TV. På andra plats hamnar Internet och därefter kommer branschorganisationen. Internet och media är vanligast bland de minsta företagen, medan de medelstora företagen i större utsträckning använder sig av sin branschorganisation och/eller företagar- eller annan intresseorganisation.

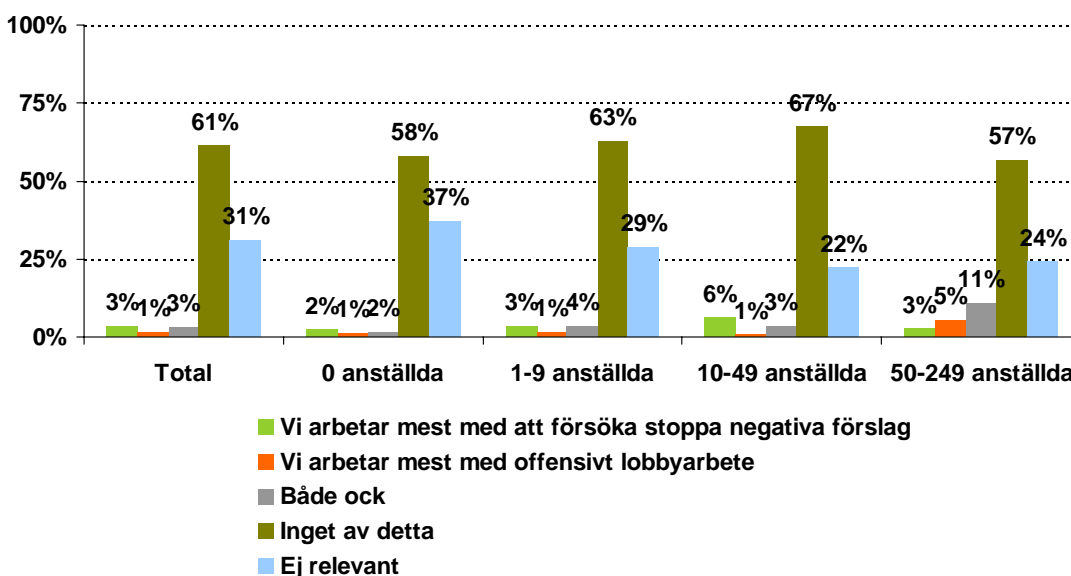
Graf 3: Hur håller ni er informerade om vad som händer inom politiken i EU? Uppdelat på företagsstorlek

Få småföretag arbetar aktivt med EU-frågor

Som småföretagare ställs man inför en nästan omöjlig uppgift när det gäller att hålla koll på vad som är på gång inom både Sverige, EU och övriga världen. Därför är det inte förvånande att väldigt få av företagen i undersökningen arbetar med att försöka stoppa för företaget negativa EU-förslag eller arbetar med offensivt lobbyarbete. Något fler bland de medelstora företagen uppger att de arbetar aktivt med EU-frågor på olika sätt.

Graf 4: Arbetar ert företag med att försöka stoppa förslag som är negativa för företaget, eller ägnar ni er åt offensivt lobbyarbete för att påverka inriktningen på förslagen i ett tidigt skede i beslutsprocessen? Uppdelat på företagsstorlek

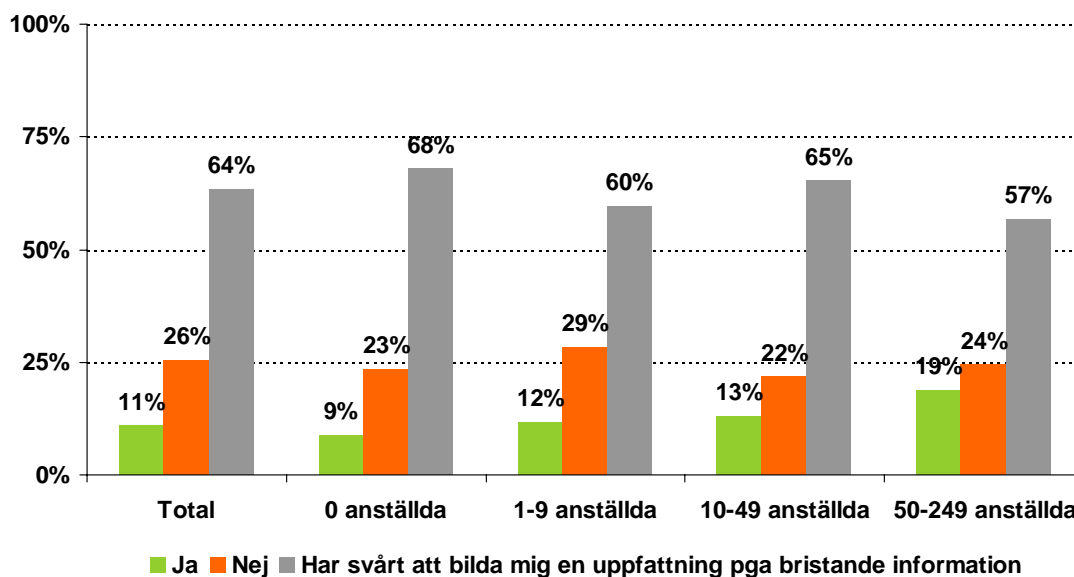
Det viktiga i sammanhanget är givetvis inte att alla svenska småföretagare ska avsätta tid för att påverka EU-beslut på olika sätt. Men ibland uppstår situationer där EU står inför att fatta beslut som får mycket stora konsekvenser för enskilda företag, eller för en hel bransch. I dessa situationer är det relevant för småföretagare att ha en överblick över vilka möjligheter de har att skaffa sig information och att försöka påverka beslutet i fråga.

Bland de företag i undersökningen som uppger att de arbetar aktivt med EU-frågor uppger flest att de går via branschorganisationen, följt av sin företagare – eller intresseorganisation. Några få uppger att de reser till Bryssel för att vara med på möten och seminarier etc; att de går via en lobbykonsult eller att de har personal på plats i Bryssel. Bland de öppna svaren på frågan framgår också att en del går via riksdagspolitiker eller andra politikerkontakter.

Få upplever att regeringen driver viktiga EU-frågor

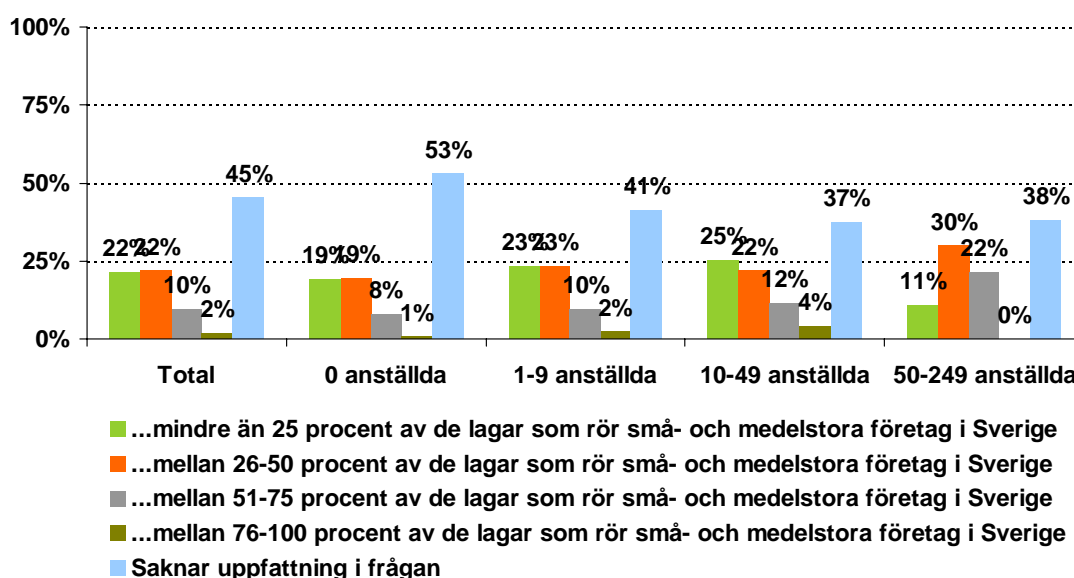
På frågan om företagarna anser att den svenska regeringen driver de frågor som är viktiga för deras företag i EU-sammanhang svarar 26 procent av företagen att de inte anser att de gör det, medan bara 11 procent anser att regeringen driver frågor av vikt för dem. 64 procent har ingen uppfattning, vilket tyder på svårigheter för företagarna att avgöra hur och vilka näringslivsfrågor som EU arbetar med.

Graf 5: Upplever du att den svenska regeringen driver de frågor som är viktiga för ditt företag i EU-sammanhang? Uppdelat på företagsstorlek

Trots det bedömer över en tredjedel av företagarna att EU-lagar står för minst 25 procent av de lagar som påverkar små- och medelstora företag i Sverige. Ju större företaget är, desto större bedömer man att EU:s inflytande är. Totalt sett hamnar 22 procent i intervallet 26-50 procent och 10 procent i intervallet 51-75 procent, vilket ju ligger nära den uppskattning som Näringslivets Regelnämnd kommit fram till (ungefär hälften).

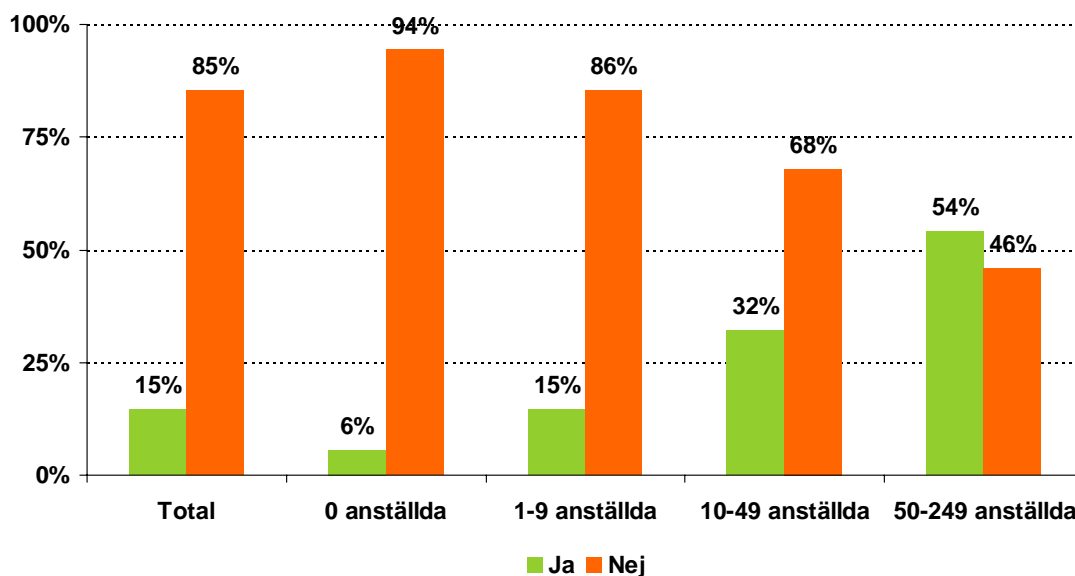
Graf 6: Hur stor påverkan bedömer du att EU-lagar har på svenska små- och medelstora företag? Uppdelat på företagsstorlek

Få företagare har sökt EU-stöd

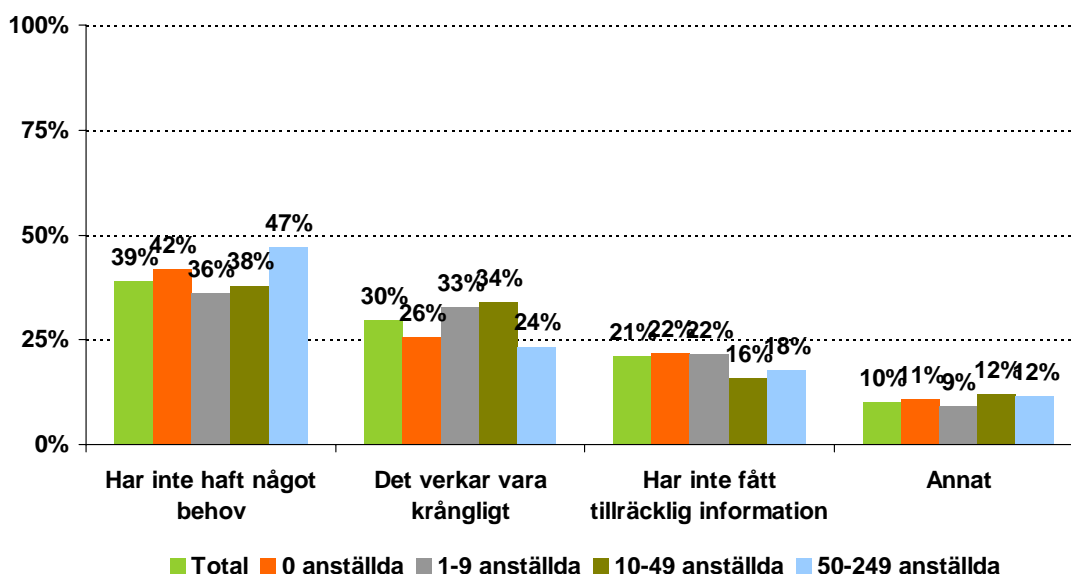
Endast femton procent av det totala antalet företag i panelen har sökt EU-stöd. Bland de medelstora företagen med 50-249 anställda är det dock över hälften - hela 54 procent - som har sökt EU-stöd. Av dem som sökt fick 85 procent ansökan beviljad.

Graf 7: Har ditt företag sökt någon form av stöd från EU? Uppdelat på företagsstorlek

Bland dem som inte sökt svarade 39 procent att de inte haft behov, 30 procent att det varit för krångligt och 21 procent att de inte fått tillräckligt med information. De öppna svaren i undersökningen visar tydligt på att flera företagare upplever det som krångligt att söka EU-stöd och att de inte vet om det finns relevant EU-stöd för just deras verksamhet.

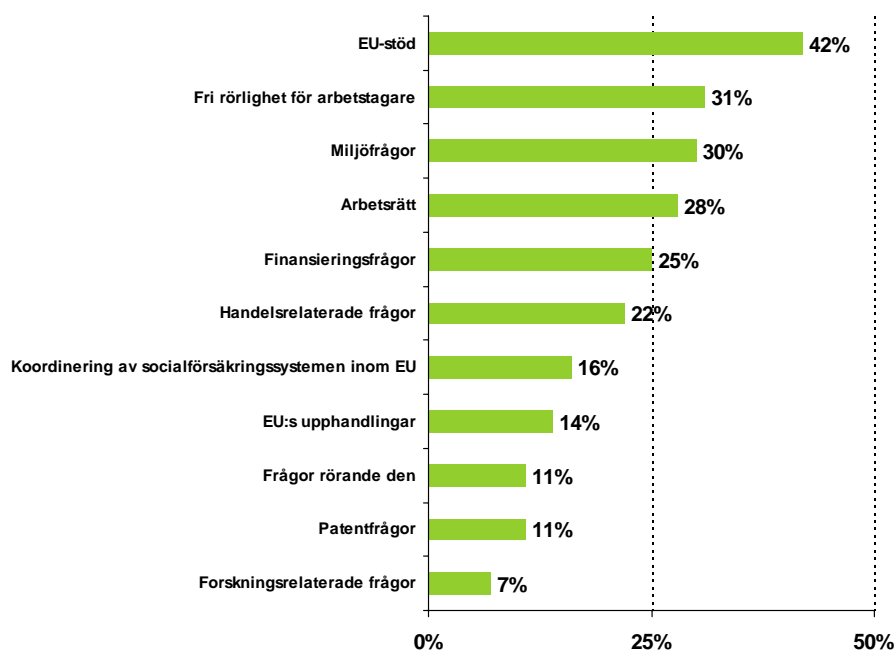
Graf 8: Varför har ni inte sökt stöd från EU? Uppdelat på företagsstorlek bland företag som inte sökt stöd från EU

Företagare vill helst få mer information om EU-stöd

EU-stöd och information om fri rörlighet för arbetstagare är det som hamnar högst på listan över vad företagarna i undersökningen skulle vilja ha mer information om. Miljöfrågor och arbetsrätt hamnar också högt på listan.

Graf 9: Vilka av följande frågor som är på gång inom EU skulle du vilja få mer information kring?

Några frågor på gång inom EU som berör små- och medelstora företag:

- På SEB:s Företagarekonoms hemsida www.seb.se/foretagarekonomen skrivs artiklar om aktuella frågor från Sverige och EU som berör små- och medelstora företag.
- På nedanstående webbplats finns information om EU:s olika strategier, lagstiftning, program och initiativ som berör små och medelstora företag (SME:s) i EU: http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_sv.htm
- EU har de senaste fem åren efter initiativ från EU-kommissionen börjat införa en mer småföretagsvänlig politik, och försöker använda "Think small first"-principen. Syftet är att skapa ett bättre klimat för småföretag inom EU. Man försöker minska lagstiftningsbördan, och mer EU-stöd avsätts nu till små- och medelstora företag för budgetperioden 2007-2013. Nu vill EU-kommissionen fokusera ännu mer på små- och medelstora företag, och planerar att presentera en europeisk "Small Business Act" som en del av Lissabonstrategin som syftar till att förbättra EU:s konkurrenskraft. Inom ramen för detta arbete har en öppen konsultationsprocess nu genomförts, med syfte att bättre förstå småföretagens situation och vilka hinder de möter. Processen har bland annat visat att det behövs ytterligare regelförenklingsarbete, förbättringar av den inre marknaden och gällande offentlig upphandling, tillgång till kapital och utbildad arbetskraft samt stöd vid utlandsetableringar. Dessa synpunkter ska nu tas tillvara i den fortsatta processen med att ta fram en "Small Business Act for Europe" För mer information se: http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sba_en.htm
<http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network>
- Europaparlamentet har antagit ett reformpaket för att minska de hinder för varuhandel som finns inom EU. Reformerna kommer främst att beröra:
 - Nationella tekniska regler som hindrar fri rörlighet för varor inom unionen.
 - Skillnader mellan medlemsländerna i hur regler och lagar efterföljs. Dessa skillnader snedvrider konkurrensen mellan tillverkare i de olika medlemsländerna.
 - Motsägelsefulla EU-regler som skapar problem för tillverkare och handelsföretag inom EU.Läs mer på: http://ec.europa.eu/enterprise/e_i/news/article_6893_en.htm
- TED - Tenders Electronic Daily
Samtliga offentliga upphandlingar över ett visst belopp måste utlysas på TED – Tenders Electronic Daily (<http://ted.europa.eu/>).
- EU-kommissionen har lanserat en on-line tidning för små och medelstora företag "Enterprise & Industry on line magazine" (http://ec.europa.eu/enterprise/e_i/). Här kommer kommissionen att informera om vad som görs för att förbättra företagsklimatet för företagen inom EU.

- En ny SOLVIT-rapport har kommit. Kommissionen och medlemsstaterna upprättade nätverket SOLVIT 2002 som en hjälp att lösa praktiska problem på den inre marknaden. Sedan dess har över 2 300 ärenden handlagts av SOLVIT och dessa har gällt en mängd olika områden, bl.a. uppehållstillstånd, erkännande av yrkeskvalifikationer, arbetstagares rättigheter och socialförsäkringar, marknadstillträde för produkter, tillhandahållande av tjänster, återbetalning av moms och gränskontroller för företag. SOLVIT lägger fram pragmatiska lösningar på klagomål inom en genomsnittlig tid på tio veckor. SOLVIT är en kostnadsfri och användarvänlig tjänst. Den som vill lämna in ett klagomål kan göra det på ett formulär som finns på Internet på sitt eget språk eller så kan man kontakta sitt nationella SOLVIT-center (Kommerskollegium i Sverige). SOLVIT ingår i en grupp av tjänster som har utformats för att hjälpa medborgare och företag att fullt ut kunna utnyttja de rättigheter man har inom EU. Dessa tjänster är bl.a. Europe Direct, informationsportalen Ditt Europa (<http://ec.europa.eu/youreurope>) och Rådgivningstjänsten (<http://ec.europa.eu/citizensrights>) där man kan få personlig juridisk rådgivning. Rapporten för 2007 finns på SOLVIT:s webbplats: <http://ec.europa.eu/solvit>
- I mitten av april godkände Europaparlamentet det s k Eurostars-programmet, ett fondprogram med 400 miljoner euro vikta för FoU-intensiva små och medelstora företag. Finansieringen kommer delvis från EU:s 7:e ramprogram för forskning och utveckling och delvis från EU:s medlemsländer och ansökarländer. Se mer på: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/057-26196-100-04-15-909-20080408IPR26047-09-04-2008-2008-false/default_en.htm
- Den 6 maj lanserades EU:s "Neighbourhood Investment Facility (NIF), som syftar till att mobilisera mer pengar till infrastrukturprojekt inom främst energi, transport och miljösektorerna i ett antal av EU:s närliggande länder. Kommissionen har redan gjort 100 miljoner euro tillgängliga av de 700 miljoner euro som planeras fördelas via NIF under perioden 2007-2013. Sverige har också allokerat pengar till NIF. Stöd för små- och medelstora företags utveckling inkluderas också. Läs mer på: http://ec.europa.eu/external_relations/enp/index_en.htm

Om SEB:s Företagarpanel:

SEB:s Företagarekonom startade sommaren 2006 en Företagarpanel, med syfte att få en bättre inblick i små- och medelstora företagens situation och för att bättre kunna föra deras talan i samhällsdebatten. Panelen består nu av ca 1 700 små- och medelstora företag. Denna panelomgång genomfördes den 3 – 19 februari 2008 och besvarades av 1 100 företagare.

SEB:s FÖRETAGAREKONOM

Ingela Hemming

070-763 82 97

ingela.hemming@seb.se

www.seb.se/foretagarekonomen

SEB:s företagarekonom Ingela Hemming har till uppgift att vara språkrör i frågor som rör små- och medelstora företag. I rollen ingår att bevaka omvärlden utifrån små- och medelstora företags perspektiv för att kunna rapportera om viktiga händelser som berör företagets vardag. Utöver det ska SEB:s företagarekonom med kompetens och råd underlätta för företag att förbättra sin ekonomi och stärka sin konkurrenskraft.